

TAULA DE PLANIFICACIÓ DOCENT D'UNA ASSIGNATURA

GUIA DE SUPORT

Grup Europa:

Pilar Allende, Isabel del Arco, Òscar Flores, Sofia Isus, Antonio Michelena,
Josep M. Miret, Joan Palmi, Joan Prat, Ramon Rourera, Dolors Toldrà, Neus Vila

TAULA DE PLANIFICACIÓ DOCENT D'UNA ASSIGNATURA

Guia de suport

I. INTRODUCCIÓ

L'adaptació dels estudis al nou Espai Europeu d'Educació Superior (EEES) suposa, entre altres coses, que el procés d'ensenyament-aprenentatge s'inscriu en un nou model docent que es caracteritza perquè situa l'estudiant al centre, al voltant del qual giren tots els elements del procés, per emprar una nova unitat de mesura del temps de dedicació a l'aprenentatge: el crèdit europeu (ECTS) i per determinar un nou enfocament de la forma d'avaluar els aprenentatges.

Si fins ara el model de pla d'estudis universitari es basava en una relació de matèries organitzades, segons uns descriptors, en àrees de coneixement, ara aquells plans d'estudis s'han de transformar en autèntics projectes de formació basats en el perfil del titulat —com a professional i com a ciutadà— en les competències que defineixen aquell perfil i en la capacitat necessària per desenvolupar les funcions professionals.

Un cop dissenyat el pla d'estudis amb les noves orientacions i un cop determinades les competències que l'estudiant ha de desenvolupar per l'equip del professorat de la titulació, és el moment d'elaborar, per part de cada professor, el **Pla Docent de l'Assignatura**, o sigui, el conjunt d'informacions i plantejaments que expliciten què es pretén amb aquella assignatura, què es farà, com es farà i com s'avaluaran els aprenentatges aconseguits mitjançant les activitats docents presencials i no presencials.

Què és la Taula de Planificació Docent?

La taula és un document públic que conté la proposta docent d'una assignatura. El professor l'elabora tenint en compte en tot moment de quina manera l'assignatura contribueix al perfil de formació d'uns estudis determinats. Planificar una assignatura suposa les accions següents:

- Formulació dels objectius que indiquin, en termes de resultats d'aprenentatge, les competències que cal aconseguir.
- Disseny d'una metodologia (estratègies i activitats) adequada per aconseguir els objectius.
- Selecció de continguts adequats a la consecució dels objectius.
- Disseny d'un pla d'avaluació coherent amb tot el procés.
- Elaboració d'un calendari que reculli les tasques que s'han de realitzar.

La taula es presenta en forma d'aplicatiu informàtic amb la voluntat de ser una eina de suport que facilita als estudiants tota la informació que necessiten per saber:

- Allò que haurien d'aprendre.
- Què hauran de fer per aprendre-ho i de quines maneres.
- Com seran avaluats.

Els autors de la taula han considerat que les informacions bàsiques amb relació al procés d'ensenyament-aprenentatge que caldria explicitar en la planificació de cada assignatura són les següents:

1. **La contextualització:** dades descriptives de l'assignatura. Professorat. Requisits. Recomanacions.
2. **Les competències** de la titulació amb què està relacionada l'assignatura.
3. **Els objectius** d'aprenentatge de l'assignatura com a concreció de les competències.
4. **Els continguts** que es treballaran per aconseguir els objectius.
5. **La metodologia** o conjunt d'estratègies i d'activitats d'aprenentatge per assolir els objectius.
6. **L'avaluació** del grau de consecució dels objectius d'aprenentatge.
7. **La bibliografia i altres fonts d'informació** que es poden emprar.

II. CONTEXTUALITZACIÓ

Aquesta pantalla ha de reflectir les característiques principals de l'assignatura i situar-la en el conjunt d'estudis que constitueixen la titulació.

- a) **Codi** de l'assignatura.
- b) **Nom** de l'assignatura o matèria.
- c) **Curs acadèmic** en el qual s'impartirà l'assignatura o matèria.
- d) **Facultat** o **escola** on es cursa l'assignatura o matèria.
- e) **Departament/s** responsable/s de la docència de l'assignatura o matèria.
- f) **Cicle** al qual correspon l'assignatura.
- g) **Tipologia d'assignatura:** troncal, obligatòria, optativa, lliure elecció...
- h) **Extensió:** quadrimestral o anual.
- i) **Idioma** en què es farà la docència.
- j) **Crèdits ECTS (European Credit Transfer System):** indicador del volum de treball que representa l'assignatura per a l'estudiant amb relació al volum total de treball necessari per completar un curs.
- k) **Hores de dedicació:** cada crèdit europeu (ECTS) equival a 25 hores de dedicació de l'estudiant a l'assignatura, incloent-hi les activitats presencials i les no presencials.
- l) **Titulació/ns** on s'imparteix l'assignatura o matèria.
- m) **L'assignatura en el conjunt del pla d'estudis:** una breu introducció que emmarqui els continguts de l'assignatura en el context professional i en els estudis de la carrera (vegeu exemples a la pàgina següent).
- n) **Prerequisits:** assignatura/es que cal haver aprovat per matricular-se.
- o) **Corequisits:** assignatura/es que cal haver cursat amb anterioritat o que es cursa simultàniament.
- p) **Professorat:** nom, telèfon, ubicació del despatx, horari de consulta i correu electrònic del professorat que imparteix l'assignatura.
- q) **Recomanacions** que es fan als estudiants sobre els coneixements previs necessaris o aconsellats, la seva ubicació en un determinat itinerari acadèmic, les assignatures que permeten una possible ampliació posterior i totes les particularitats que es considerin adients.

Exemple 1

Assignatura: **Bases de Dades I**

Enfocament de l'assignatura

L'assignatura Bases de Dades I introdueix en el món de les bases de dades. La tecnologia de les bases de dades és el mecanisme habitual que s'utilitza per gestionar, manipular i emmagatzemar informació.

Malgrat l'existència de diversos enfocaments per a l'estudi de les bases de dades, nosaltres ens centrarem en les bases de dades relacionals. Concretament, estudiarem els fonaments teòrics del model de dades relacional i alguns llenguatges que s'utilitzen per treballar-hi.

Relació amb altres assignatures del Pla d'Estudis

Aquesta assignatura parteix dels coneixements adquirits a l'assignatura Estructura de la Informació. Específicament, és necessari haver assimilat els conceptes relacionats amb les estructures de dades: com es fa l'especificació d'una estructura de dades, diferents tècniques per a la seva implementació, estructures de dades representades a la memòria interna, etc. En aquesta assignatura, en canvi, estudiarem les estructures que es fan servir per emmagatzemar dades permanents a la memòria externa. Malgrat això, en el conjunt del pla d'estudis aquesta assignatura no és una ampliació de coneixements de programació adquirits en altres matèries, sinó que dóna una visió general d'una nova tecnologia, visió que és suficient per als que fan Informàtica de Sistemes i representa, per als que cursen Informàtica de Gestió, una porta d'entrada a un món nou i apassionant, la gestió de la informació, que poden seguir en altres assignatures com ara Bases de Dades II, Sistemes de Gestió de Bases de Dades i Models Multidimensionals i Magatzems de Dades.

Projecció a camps professionals

La informació ha esdevingut un recurs d'importància primordial a totes les organitzacions. Per això, inverteixen grans esforços en el desenvolupament de sistemes d'informació per a la producció i gestió de la informació. Els coneixements adquirits en aquesta assignatura seran aplicables en la majoria de les sortides professionals, sobretot per als que es dediquin al desenvolupament de programari, i més concretament al desenvolupament de sistemes d'informació.

Exemple 2

Assignatura: **Dret Administratiu I**

Enfocament de l'assignatura

La matèria Dret Administratiu està concebuda com un dels eixos fonamentals del dret públic, juntament amb el dret constitucional. La Constitució espanyola de 1978 dedica una part important del seu articulat a l'Administració pública, a la qual integra dins dels poders de l'Estat, atès que serveix a l'interès general, però a la vegada ofereix uns drets als ciutadans que ha de respectar. Es tracta, per tant, d'un constant equilibri entre l'actuació d'un poder públic i les garanties que tenen els seus destinataris, els ciutadans.

L'assignatura dins del pla d'estudis

L'assignatura s'estudia en la meitat del pla d'estudis, un cop s'han assolit uns determinats coneixements (especialment de dret constitucional) i, a la vegada, constitueix una assignatura que dona uns elements conceptuals necessaris per a l'estudi d'altres assignatures (Dret Administratiu II, Dret Tributari, Dret Públic de Catalunya).

Projecció a camps professionals

La presència quotidiana de l'Administració pública i del dret administratiu durant tota la vida dels ciutadans i en els àmbits més insospitats fan que aquesta assignatura tingui un interès directe per a la pràctica professional. El dret administratiu està en constant expansió, segons es dedueix de la lectura diària dels butlletins oficials.

Els advocats que es dediquen al dret administratiu acostumen a treballar en camps com l'urbanisme (llicències, plans...), el medi ambient, els serveis públics (concessionaris, drets dels usuaris), les sancions administratives, els contractes amb l'Administració, les subvencions, etc. Cal dir que un gran nombre dels assumptes que es plantegen davant dels tribunals de justícia pertanyen a l'ordre contenciosa administrativa. En aquest punt, té gran importància l'estudi de l'acte administratiu que s'estudia en aquesta assignatura i que s'ha configurat com un dels pressupòsits per a l'accés als tribunals.

Cal dir, però, que també pot ser de gran utilitat des d'una altra perspectiva, com és la del funcionari que s'integra en una Administració pública i que ha d'aplicar constantment el dret administratiu des de la defensa de l'interès general.

Utilització de la taula

*En el moment que l'aplicatiu arribi a la seva versió definitiva, el professor només haurà d'escriure el nom de l'assignatura, les dades personals que s'hagin modificat, la funció de l'assignatura en el conjunt del pla d'estudis i, si és el cas, les **recomanacions**.*

Guardar

III. COMPETÈNCIES

La **competència professional** és:

“El conjunt de coneixements, procediments, actituds i capacitats que una persona posseeix i que són necessàries per:

- Realitzar de forma efectiva —amb el nivell i qualitat adients— les tasques que demana una professió en un determinat lloc de treball.
- Resoldre els problemes i les incidències de forma autònoma i creativa.
- Col·laborar en l’organització del treball i amb el seu entorn sociolaboral.”

Les **competències estratègiques** són les que la Universitat de Lleida ha considerat que tots els estudiants han de tenir i, per tant, cada titulació ha de vetllar per a la seva consecució.

Les **competències específiques** estan relacionades amb un perfil professional concret i formades per destreses i coneixements associats a un lloc de treball.

Les **competències transversals** són aquelles competències genèriques que:

- a) Poden afectar ocupacions diferents d’un mateix perfil professional.
- b) Es desenvolupen en situacions diferents.
- c) Es relacionen amb la posada en pràctica integrada dels coneixements, les habilitats i les actituds que s’han assolit.

Les competències transversals, sense ser específiques d’un determinat lloc de treball o d’una professió, són necessàries per actuar de forma competent en el nivell requerit en una ocupació i permeten l’adaptació als continus canvis del món laboral.

Les competències, que han estat determinades pel professorat de cada titulació, s’han d’aconseguir amb l’aportació de totes les assignatures. Per això, cada professor ha de seleccionar les que pot treballar des de la seva assignatura.

Utilització de la taula

En aquesta pantalla trobaràs totes les competències transversals, específiques i estratègiques que el professorat de la titulació considera que s'han de desenvolupar al llarg del període docent.

*Selecciona una a una les competències del llistat **opcions disponibles** que desenvoluparàs en l'assignatura i passa-les al quadre següent fent un clic sobre **afegir a la preselecció**. En cas d'error, pots retornar la competència seleccionada al llistat general clicant sobre **treure de la preselecció**.*

Guardar

IV. OBJECTIUS

Els **objectius d'aprenentatge** expressen tot allò que els alumnes han d'aprendre durant la seva formació. Han de ser una concreció de les competències triades en termes de resultats d'aprenentatge.

Les seves **característiques** més rellevants són:

- Han de descriure la conducta que ha de desenvolupar l'estudiant, ja que constitueixen resultats d'aprenentatge i no d'ensenyament.
- Expressen el que l'estudiant ha d'assolir com a conseqüència de la seva participació activa en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Han de considerar, de manera específica, tant l'acció a realitzar (activitat) com el resultat (producte).
- Han de descriure conductes observables i donar garantia de les condicions en què aquella conducta s'ha de manifestar.
- Han de proporcionar informació i pautes per a l'avaluació.

Algunes orientacions per facilitar la redacció dels objectius com a resultats de l'aprenentatge:

- **Emprar l'infinitiu o iniciar l'enunciat de l'objectiu amb una frase en què el subjecte sigui l'alumne:** Ex.: "Descriure el procés de ..." o bé "L'alumne serà capaç de descriure el procés de..."
- **Emprar verbs d'acció.**
- **Referir en cada objectiu una sola acció al més concreta i observable possible per facilitar l'avaluació.**
- **Els objectius poden pertànyer a àmbits diferents:**
  - **Àmbit cognitiu** (coneixement, comprensió, aplicació, anàlisi, síntesi, avaluació...).
  - **Àmbit procedimental** (saber aplicar els coneixements a situacions concretes, utilitzar procediments adequats a les tasques, solucionar problemes de forma autònoma, transferir experiències adquirides a noves situacions...).
  - **Àmbit dels valors o actituds** (acceptar diferents maneres de pensar i actuar d'acord amb les pròpies conviccions, assumir responsabilitats, predisposició a treballar en equip, implicar-se, comprometre's, participar, prendre decisions...).

- **Emprar verbs d'acció.**

Exemples de verbs d'acció:

<i>Aplicar</i>	<i>Valorar</i>	<i>Acceptar</i>
<i>Diferenciar</i>	<i>Processar</i>	<i>Implicar</i>
<i>Explicar</i>	<i>Intervenir</i>	<i>Expressar</i>
<i>Descriure</i>	<i>Analitzar</i>	<i>Afavorir</i>
<i>Realitzar</i>	<i>Elaborar</i>	<i>Ressaltar</i>
<i>Distingir</i>	<i>Avaluar</i>	<i>Integrar</i>
<i>Reconèixer</i>	<i>Comparar</i>	<i>Recolzar</i>
<i>Determinar</i>	<i>Classificar</i>	<i>Dirigir</i>
<i>Enumerar</i>	<i>Discriminar</i>	<i>Comunicar</i>
<i>Localitzar</i>	<i>Categoritzar</i>	<i>Demostrar</i>

Exemples de redacció d'objectius:

- **Analitzar** el mercat de treball i les seves tendències des de la formació i la qualificació professionals (cognitiu).
- **Comparar** les polítiques de formació professional de diverses institucions en l'àmbit ocupacional i laboral (cognitiu).
- **Tenir una actitud criticoreflexiva** davant dels entorns institucions, socioeconòmics i polítics en què es desenvolupa l'activitat professional (actitudinal).
- **Elaborar** un informe científic (procedimental)

Utilització de la taula

En aquesta pantalla, apareixen les competències que has seleccionat per treballar en la teva assignatura.

Redacta els objectius que concreten cada una de les competències seleccionades.

Guardar

V.- CONTINGUTS

Entenem per continguts el conjunt d'elements que componen l'ensenyament-aprenentatge (aquelles coses que s'ensenyen amb la finalitat que l'alumne les aprengui).

Els continguts interaccionen amb les competències i amb els objectius. Representen les fites del recorregut que es farà per tal d'aconseguir el desenvolupament dels objectius i de les competències seleccionades.

Els continguts se seleccionen a partir de l'anàlisi dels conceptes (saber), de les habilitats (saber fer) i de les actituds (saber ser, saber estar) que integren les competències del perfil de la titulació a la qual pertany l'assignatura o el mòdul formatiu.

Amb caràcter general, els criteris bàsics per seleccionar els continguts són el de la **validesa** per aconseguir els objectius, que tinguin **relació** amb la realitat formativa, professional o social i que siguin **adequats** a l'aptitud cognitiva dels alumnes.

En aquest període previ a la implantació dels nous plans d'estudis, que tindran en un futur proper un caràcter clarament modular, els continguts es poden estructurar, com fins ara, en temes i subtemes per matèries o assignatures. També es podrien agrupar, però, d'acord amb les fases d'un procediment que articula la matèria. Per exemple, les fases d'un procés de recerca o les etapes d'elaboració d'un projecte professional. Això suposaria una agrupació de continguts de caràcter clarament interdisciplinari.

Utilització de la taula

Escriu els continguts seleccionats en forma de temari, mòduls o unitat didàctiques.

Guardar

VI. ACTIVITATS D'APRENTATGE

La metodologia, en sentit general, és el conjunt d'activitats i d'estratègies orientades a l'aprenentatge. Convé que els alumnes les coneguin per tal d'aconseguir la seva màxima implicació en el procés, ja que s'expliciten les accions i les condicions de treball. La metodologia contempla tant allò que haurà de fer l'alumnat per aprendre com la previsió orientativa del temps de dedicació als diferents tipus d'activitats.

Determinar les estratègies que es faran servir en el procés d'ensenyament-aprenentatge ha de ser una acció coherent amb els objectius que s'hagin formulat per tal d'assolir-los; però també dependrà de les característiques dels continguts i de les de l'alumnat. En definitiva, es tracta de tenir clar què han d'aprendre els alumnes, com farem possible uns aprenentatges més consistents i quines activitats els ajudaran més a aprendre de forma autònoma.

Tota metodologia formativa ha d'incloure:

- a) Les activitats (allò que es fa per ensenyar i aprendre).
- b) La tipologia d'activitats (presencials, no presencials dirigides, no presencials autònomes, d'avaluació...).
- c) Els criteris d'agrupament de l'alumnat (en petit grup, individual, en gran grup...).
- d) Les formes de participació (exposició a classe, correu electrònic, tutoria, debat virtual...).
- e) La distribució del temps (dedicació del professor i de l'estudiant a cada activitat).
- f) L'organització dels espais necessaris (aula, altres espais...).

En tot cas, es tracta d'explicitar allò que es consideri més representatiu sobre la manera com es desenvoluparà l'assignatura i de remarcar-ne els aspectes més rellevants.

A les pàgines següents es presenta un conjunt —incomplet— de possibles activitats i de metodologies d'aprenentatge ordenades alfabèticament en què s'indica si són activitats presencials, no presencials o indistintes. L'avaluació hi figura no tant com a activitat d'aprenentatge com pel fet que el temps que s'hi dedica suma en el conjunt d'hores de dedicació de l'estudiant.

APRENENTATGE BASAT EN PROBLEMES (presencial)

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS
<p>Estratègia d'aprenentatge basada en el fet d'aprendre a partir de la resolució de problemes reals que els estudiants han de dur a terme per tal de desenvolupar determinades competències prèviament definides. Es treballa en petit grup amb supervisió del professor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Facilitar la integració dels coneixements teòrics i pràctics: aprenentatge significatiu. - Desenvolupar estratègies de col·laboració. - Desenvolupar competències de presa de decisions, treball en equip, comunicació. 	<ul style="list-style-type: none"> - Presenta una situació problemàtica o estableix mecanismes perquè els estudiants aportin i seleccionin els problemes objecte d'estudi. - Estableix els procediments de resolució. - Fa un seguiment del treball del grup considerant les diferents etapes del treball. - Organitza la presentació de les solucions al problema i modera el debat. - Avalua el progrés del grup en diferents moments del procés 	<ul style="list-style-type: none"> - Llegeix i analitza la situació del problema. - Identifica els objectius d'aprenentatge. - Estableix de forma consensuada el procediment de treball col·laboratiu - Elabora un esquema o representació que li permeti captar la complexitat de la situació. - Investiga i resol el problema des de dins. Redacta l'informe pertinent. 	<ul style="list-style-type: none"> - L'interès de la metodologia es troba en el fet que posa l'estudiant davant de situacions properes a l'exercici de la professió que l'obliguen a innovar, integrar i aplicar coneixements i habilitats adquirides i a aprendre a argumentar i debatre en públic. - Es necessita la presència del professor en les diverses fases del procés: durant el procés per fer el seguiment del treball en grup i de la participació. Al final, per fer l'informe que inclogui la hipòtesi de treball, el procediment seguit, els resultats i la discussió i, finalment, la valoració de l'exposició que fa el grup. - Aconsellable treballar en petits equips i la discussió final, en gran grup.

AVALUACIÓ (presencial)

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS
<p>Conjunt de proves escrites, orals, pràctiques, projectes, treballs, etc. que serveixen per valorar el progrés de l'estudiant. Poden ser:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Proves de desenvolupament amb preguntes obertes sobre un tema que l'estudiant ha de desenvolupar. - Proves objectives que inclouen preguntes curtes i directes que l'estudiant ha de respondre de manera sintètica. - Proves objectives —tipus test— que inclouen preguntes tancades amb diverses alternatives de resposta. L'estudiant selecciona la resposta entre un nombre limitat de possibilitats. - Proves pràctiques amb activitats, problemes o casos que l'estudiant ha de resoldre relacionant coneixements teòrics i pràctics. 	<p>Valorar els aprenentatges i fer propostes de millora.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Preparació de les proves. - Valoració i comunicació dels resultats. 	<p>Realització de les proves.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Es poden fer individualment, en petit grup o en gran grup. - És important que la comunicació de resultats vagi acompanyada de propostes de millora. - Treballar també l'autoavaluació i la coavaluació.

DEBATS (presencial / no presencial)

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS
Dos o més grups que defensen postures diferents i/o contraries sobre un mateix tema.	<ul style="list-style-type: none"> - Desenvolupar el pensament crític. - Desenvolupar habilitats comunicatives. - Consolidar el lligam entre coneixements.	<ul style="list-style-type: none"> - Seleccionar el tema del debat. - Dinamitzar el grup i fer <i>feedback</i> de les aportacions.	<ul style="list-style-type: none"> - Treball de documentació sobre la postura a defensar. - Participació en el debat i redacció d'un informe final.	<ul style="list-style-type: none"> - Es pot desenvolupar indiferentment en gran grup o petit grup. - Es requereix la presència del professor. La presentació de la informació es pot fer amb el suport de les TIC.

ESTUDI (no presencial)

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS
Estudi de continguts relacionats amb les classes teòriques o pràctiques.			<ul style="list-style-type: none"> - Aclarir i completar apunts. - Organitzar i integrar els coneixements. - Preparar exàmens, treball de biblioteca, lectures complementàries, fer problemes, exercicis, etc.	Estudi de continguts relacionats amb les classes teòriques o pràctiques.

ESTUDI DE CAS (presencial / no presencial)

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS
<p>Metodologia integrada: els alumnes han de fer l'anàlisi, conceptualització i recerca de possibles solucions al voltant d'un fet real o simulat a fi de conèixer-lo, interpretar-lo, resoldre'l, generar hipòtesis, contrastar dades, reflexionar, completar coneixements, diagnosticar-lo.</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Integrar coneixements teòrics i pràctics: aprenentatge significatiu. - Treballar de forma col·laborativa. - Aprendre a organitzar, argumentar, dialogar. - Adquirir actituds favorables respecte al desenvolupament professional i al compromís personal. 	<ul style="list-style-type: none"> - Realització de la recerca teòrica: interrelacionar coneixements, formular les causes del problema, plantejar alternatives de solució, debatre, argumentar en públic, escoltar i respectar els altres, comunicar amb claredat, etc. - Fer l'informe amb les possible solucions al tema plantejat. 	<ul style="list-style-type: none"> - És necessària una supervisió del procés per part del professor. - S'aconsella treballar en petits equips i després fer una posada en comú en gran grup de les possibles alternatives de solució. Discussió en gran grup.

EXPOSICIÓ D'ESDEVENIMENTS/ CONFERÈNCIA (presencial)

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS
Xerrades i exposicions fetes per alguna persona de prestigi, amb la intenció d'aprofundir en un tema o en una matèria concreta.	Fer divulgació d'un nou coneixement o aprofundir en coneixements ja adquirits.	<ul style="list-style-type: none"> - Planificar l'exposició: fer alguna activitat introductòria i d'informació als alumnes sobre l'esdeveniment. - Es pot acordar alguna altra activitat al final de l'esdeveniment que prèviament ha estat informada. 	<ul style="list-style-type: none"> - Assistir a l'exposició, escoltar i/o participar-hi, segons la seva naturalesa. - Fer l'activitat final corresponent, si és el cas. 	<ul style="list-style-type: none"> - Recomanable per a grans grups. - Adequada per ampliar els coneixements adquirits. - S'aconsella algun tipus d'activitat que vagi més enllà de l'assistència a l'exposició. - No és imprescindible la presència del professor.

LECTURES (presencial / no presencial)

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS
<p>Les lectures poden ser activitats d'aula, activitats autònomes o dirigides amb enfocaments diversos segons la titulació.</p> <p>Ex.: per als estudiants de Lletres i Humanitats, les lectures de textos narratius, poètics o dramàtics responen a la comprensió de la funció de la lectura en els estudis literaris i humanístics.</p> <p>El tractament de la lectura és diferent quan els textos són objecte d'estudi o quan són mitjans per aprofundir, consultar o contrastar font</p>	<p>Les finalitats també estan relacionades amb la tipologia d'estudis. Mentre en una carrera l'objectiu de la lectura és la consulta o l'anàlisi crítica, en altres, a més, poden tenir la seva raó de ser a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formar el comportament lector de l'estudiant de Lletres i Humanitats. - Desenvolupar habilitats per a la lectura i la comunicació. Promoure el gust per la literatura. - Fer comprensible a l'estudiant la sensibilitat estètica de l'obra literària. 	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborar un programa de lectures d'acord amb les característiques i necessitats dels estudis - Guiar la lectura dels textos: donar les claus interpretatives. Contextualitzar les obres. <p>En els estudis de Lletres i Humanitats, el professor ha de contribuir a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Resoldre dificultats gramaticals, lèxiques, etc. - Organitzar sessions de lectures d'autors seleccionats on siguin els mateixos estudiants els qui facin la lectura. 	<p>Llegir les obres indicades per tal d'ampliar informació, consultar, comparar o realitzar altres activitats a partir de la lectura com poden ser, per exemple:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analitzar extractes d'obres literàries de diversos períodes i autors i respondre a preguntes de comprensió. - Elaborar comentaris sobre els llibres. - Realitzar lectures dramatitzades. - Assistir a lectures d'obres realitzades per escriptors. - Organitzar sessions de lectures d'autors seleccionats on siguin els mateixos estudiants els qui facin la lectura. 	<ul style="list-style-type: none"> - Quan es tracta d'una activitat d'aula, és aconsellable per a grups de 15 a 20 estudiants. - La lectura també pot ser una activitat individual autònoma o dirigida quan es tracta d'ampliar, consultar, analitzar, fer una síntesi, elaborar una crítica... - És adequada per ampliar i aprofundir els coneixements adquirits a les classes teòriques. - Al marge que es desenvolupin sessions de lectura a l'aula, també se'n pot oferir en sales alternatives, sobretot les destinades a un públic que no forma part de la classe (organització d'actes públics de lectura). - Aconsellable la utilització de mitjans audiovisuals per acompanyar les lectures.

LLIÇÓ MAGISTRAL (presencial)

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS
<p>- Exposició teòrica de continguts de l'assignatura.</p> <p>- Transmissió d'informacions i activació de processos cognitius en els estudiants.</p> <p>- Exemples: explicació a classe, demostracions.</p>	<p>- Facilitar informació als estudiants.</p> <p>- Promoure la comprensió de coneixements.</p> <p>- Estimular la motivació.</p>	<p>- Abans de la classe: selecció i organització dels continguts. Preparació de l'exposició. Decidir les estratègies didàctiques.</p> <p>Planificar les activitats complementàries de treball per als estudiants.</p> <p>- Durant la lliçó: guiar la sessió expositiva, presentant la informació i explicant els continguts, mantenir l'atenció i proposant activitats per fer a classe.</p> <p>- Després de la classe: avaluació dels aprenentatges i de la lliçó impartida pel professor. Reforç mitjançant tutories. Propostes per millorar l'acció docent i discent.</p>	<p>- Abans de la classe: repassar els coneixements previs, preparar materials de classe.</p> <p>- Durant la lliçó: actitud reflexiva i crítica. Participar en la sessió: escoltant i prenent notes, intervenint amb intercanvi d'idees, contrastant les informacions, formulant preguntes, etc.</p> <p>- Després de la classe: aclarir i completar apunts. Lectura de materials complementaris. Organitzar i integrar coneixements, realitzar les activitats encomanades.</p>	<p>Intentar fer honor al nom "Lliçó magistral".</p>

PRÀCTIQUES D'AULA (presencial)

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS
<p>Depenent de la titulació i temàtica de l'assignatura, es tracta de plantejar, analitzar i resoldre un problema o exercici concret amb el posterior debat i/o correcció.</p> <p>Exemples: problemes de matemàtiques, problemes de química, anàlisi d'obres d'art, sessions de lectura, anàlisi de textos, anàlisi de pel·lícules, intervencions educatives...</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Consolidar aprenentatges mitjançant la interrelació del coneixements. - Cercar la integració entre la teoria i la pràctica. - Adquisició d'habilitats bàsiques i procedimentals relacionades amb la matèria objecte d'estudi. 	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborar la bateria d'exercicis o problemes que cal resoldre. - Guiar la lectura dels textos: donar claus interpretatives, contextualitzar les obres, resoldre dificultats... - Preveure els recursos necessaris. - Establir l'esquema d'anàlisi i resolució del problema i/o exercici. - Explicació clara dels procediments o estratègies. - Correcció els errors i informació als estudiants. - Correcció i <i>feedback</i> de les diferents aportacions. - Fer propostes de millora. 	<ul style="list-style-type: none"> - Analitzar i comprendre la pràctica. - Dissenyar un pla per a la resolució de la pràctica. - Resoldre els problemes i/o exercicis plantejats. - Participar en la correcció i/o discussió dels resultats. 	<ul style="list-style-type: none"> - Es recomana en grups mitjans, petits i/o de forma individual. - El professor hi ha d'estar present. - Es poden fer servir les TIC com a recurs. - Afavoreix tant el treball autònom com el treball col·laboratiu.

PRÀCTIQUES EXTERNES / VISITES (presencial)

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS
<p>- Activitats d'aprenentatge que l'estudiant realitza fora de l'aula ordinària.</p> <p>- Exemples: laboratori, clíniques, cabines de gravació, aula d'informàtica, organitzacions públiques o privades, aules de simulació, treball de camp, etc.</p>	<p>- Facilitar la correlació entre la teoria i la pràctica.</p> <p>- Consolidar els coneixements adquirits i la seva interrelació.</p> <p>- Conèixer l'estructura i funcionament de les organitzacions</p> <p>- Adquirir competències relacionades amb la planificació d'experiments i el control de processos.</p> <p>- Adquirir competències relacionades amb les habilitats interpersonals (treball en equip, actitud col·laborativa, responsabilitat...).</p> <p>- Adquirir competències relacionades amb habilitats complexes de solució de problemes o de presa de decisions.</p>	<p>- Activitats d'aprenentatge que l'estudiant realitza fora de l'aula ordinària.</p> <p>- Exemples: laboratori, cabines de gravació, aula d'informàtica, organitzacions públiques o privades, aules de simulació, treball de camp, etc.</p>	<p>- Facilitar la correlació entre la teoria i la pràctica.</p> <p>- Consolidar els coneixements adquirits i la seva interrelació.</p> <p>- Conèixer l'estructura i funcionament de les organitzacions</p> <p>- Adquirir competències relacionades amb la planificació d'experiments i el control de processos.</p> <p>- Adquirir competències relacionades amb les habilitats interpersonals (treball en equip, actitud col·laborativa, responsabilitat...).</p> <p>- Adquirir competències relacionades amb habilitats complexes de solució de problemes o de presa de decisions.</p>	<p>- Activitats d'aprenentatge que l'estudiant realitza fora de l'aula ordinària.</p> <p>- Exemples: laboratori, cabines de gravació, aula d'informàtica, organitzacions públiques o privades, aules de simulació, treball de camp, etc.</p>

SEMINARI (presencial)

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS
<p>- Sessions monogràfiques supervisades amb participació compartida (professorat, estudiants, experts...).</p>	<p>- Construir coneixement mitjançant la interacció i l'activitat.</p> <p>- Aprofundir i relacionar coneixements.</p> <p>- Cercar la participació crítica i constructiva de l'estudiantat. Desenvolupament d'habilitats comunicatives</p> <p>- Treballar amb diferents interpretacions tot cercant altres opcions d'estudi.</p>	<p>- Planificar la sessió: triar les estratègies més adients, preparar materials, determinar les formes de participació dels estudiants, elaborar el guió d'activitats, establir els criteris d'avaluació.</p> <p>- Dinamitzar el grup.</p> <p>- Avaluació i propostes de millora.</p>	<p>- Fer les lectures i la preparació que s'hagi determinat.</p> <p>- Elaboració de materials i preparació de les aportacions a l'equip.</p> <p>- Participar de forma activa en les diferents fases del seminari: reflexionar, analitzar, comunicar, debatre...</p> <p>- Elaborar una memòria o un informe de conclusions.</p>	<p>- Aconsellable en petits grups.</p> <p>- Es requereix la presència del professor.</p> <p>- Es pot introduir al seminari l'aportació d'un professional o expert per aprofundir en algunes qüestions.</p> <p>- Es poden fer servir recursos TIC: connexió a Internet, canó, vídeos, etc.</p> <p>- Funciona millor en situacions de debat, reflexió, intercanvi, discussió, sobre un tema específic.</p>

TREBALLS (no presencial)

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS
<p>Activitats d'aprenentatge autònom de caràcter teòric o pràctic realitzades individualment o en grup.</p> <p>Exemples: preparació d'activitats per exposar o lliurar a les classes pràctiques, recerques, memòries, resums, assajos, preparació de seminaris, anàlisis, etc.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Preparar activitats per a les classes teòriques o pràctiques. - Treballar la informació en situacions teòriques o pràctiques concretes. - Aprendre a cercar informació, seleccionar-la i aplicar-la a situacions concretes. - Desenvolupar el pensament crític. - Desenvolupar competències de comunicació oral i/o escrita. 	<ul style="list-style-type: none"> - Formulació dels treballs en el marc d'un pla global de formació en una o més assignatures. - Tutoria. - Avaluació. 	<p>Activitats d'aprenentatge autònom de caràcter teòric o pràctic realitzades individualment o en grup.</p> <p>Exemples: preparació d'activitats per a exposar o lliurar a les classes pràctiques, recerques, memòries, resums, assajos, preparació de seminaris, anàlisis, etc.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Preparar activitats per a les classes teòriques o pràctiques. - Treballar la informació en situacions teòriques o pràctiques concretes. - Aprendre a cercar informació, seleccionar-la i aplicar-la a situacions concretes. - Desenvolupar el pensament crític. - Desenvolupar competències de comunicació oral i/o escrita.

TUTORIA (presencial)

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS
Activitat d'aprenentatge individual o en petit grup, amb el professor-tutor i basat en la revisió de continguts, resolució de dubtes, defensa o discussió de projectes o informes encomanats.	<ul style="list-style-type: none"> - Intercanviar opinions, coneixements i informació. - Afavorir el <i>feedback</i> entre professor i estudiant sobre els treballs de l'assignatura. - Aclarir dubtes i assessorar en el procés d'aprenentatge. 	<ul style="list-style-type: none"> - Preparació de les sessions. 	<ul style="list-style-type: none"> - Preparació dels possibles dubtes o qüestions a discutir. 	<ul style="list-style-type: none"> - Atenció personalitzada. Se sol realitzar de forma individual o en petits equips. Es recomana per poder fer un seguiment més exacte del procés d'aprenentatge de l'estudiant.

ALTRES

DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR	TASQUES ALUMNE	RECOMANACIONS

Exemple:

Del 15-10-07

Al 27-10-07

Activitats	Descripció	Σ HTP		Σ HTNP	
		Hores	Minuts	Hores	Minuts
		<i>Exposició oral del professor</i>	<i>Tema 1. Explicació dels apartats 1, 2, 3.</i>	3	0
<i>Lectura de documentació</i>	<i>Art. "títol" Revista...</i>			1	30
<i>Pràctiques</i>	<i>(Enunciat de la pràctica de treball de camp). Mostrar com s'ha de fer.</i>	0	30	2	0
<i>Cerca d'informació</i>	<i>(Cerca lliure o guiada).</i>			1	0
<i>Treball en grup</i>	<i>Síntesi de les lectures, resultats de la pràctica i de la cerca d'informació. Preparació exposició.</i>	0		3	0
<i>Tutoria de grup</i>	<i>Seguiment del treball realitzat.</i>	0	30		
<i>Exposició dels estudiants</i>	<i>Exposició oral amb suport de pp del treball realitzat.</i>	1	30		
<i>Debat</i>	<i>Sobre l'exposició i la documentació treballada.</i>	1			
<i>Estudi</i>	<i>Activitat individual sobre els continguts teòrics i pràctics.</i>			3	
<i>Prova d'avaluació</i>	<i>Prova escrita individual.</i>	1			
		7	30	10	30

Utilització de la taula

L'aplicatiu permet explicitar les activitats que l'estudiant haurà de realitzar per aconseguir els objectius formulats i el temps que —previsiblement— hi haurà de dedicar.

*Al mateix temps, es genera automàticament un sumatori de les hores presencials i no presencials que, al final, no ha de ser superior al nombre d'**hores** de dedicació que figuren a la pantalla de CONTEXTUALITZACIÓ.*

Data: per fer constar el període de temps que el professor planifica (ex.: 01-10-07 - 13-10-07).

Activitat: desplegable de possibles estratègies. Llistat de metodologies presencials, no presencials dirigides i autònomes, d'avaluació i altres. Seleccioneu la/les que sigui/n pertinent/s. (Ex.: exposició dels alumnes, debat, lectures, estudi).

Descripció: espai per escriure en què consisteix l'activitat concreta que es farà (ex.: els alumnes exposen per grups l'informe del treball de camp sobre...).

HTP: temps previst per a l'activitat presencial.

HTNP: temps previst per a una activitat no presencial.

*El contingut total o parcial d'una línia es pot modificar o esborrar. Per afegir una metodologia d'aprenentatge, cal escriure a la línia que està en blanc i clicar sobre **Afegir**.*

Guardar

*El quadre resum recull les dades de la taula. Si el nombre total d'hores és superior al que està previst a l'assignatura el nombre apareix en **vermell**.*

VII. AVALUACIÓ

"L'avaluació (AQU, 2005) és un procés que ens dóna informació sobre els aprenentatges adquirits per l'estudiant i ens ajuda a certificar que s'han aconseguit els objectius. L'avaluació requereix, per tant, dades per al reconeixement del què s'ha après i criteris per valorar-les."

Amb caràcter general, cal avançar en la conscienciació progressiva que el control i l'avaluació han de ser hàbits ordinaris de l'ensenyament i no s'han de limitar a un moment aïllat a l'acabament del procés.

"L'avaluació ha de ser coherent amb els objectius-competències i amb l'enfocament metodològic, i es poden donar criteris d'avaluació diferenciats segons la tipologia d'activitat."

L'avaluació de l'aprenentatge d'una assignatura és, doncs, un procés sistemàtic de recollida, anàlisi i interpretació d'informació que inclou un conjunt d'activitats organitzades que s'utilitzen per valorar el procés formatiu i els seus resultats d'acord amb uns criteris de referència prèviament establerts —especialment els criteris manifestos ens els objectius proposats— a fi de prendre decisions per a la millora de l'aprenentatge.

Per determinar criteris d'avaluació, es poden tenir en compte qüestions com ara:

- a) Què s'avaluarà? (aprenentatge de continguts? procediments?, aspectes actitudinals?).
- b) Quan s'avaluarà? (avaluació continuada? avaluació continuada i final?...).
- c) Com s'avaluarà? (prova escrita?, treballs? pràctiques?, carpeta d'aprenentatge? activitats d'autoavaluació?...).
- d) Quin "pes" tindrà cada activitat o conjunt d'activitats en el conjunt de la valoració final de l'assignatura? (ex.: treballs dirigits: 30%; pràctiques: 20%; prova escrita: 40%; participació a classe: 10%).

A continuació, es mostra un llistat d'activitats d'avaluació ordenades alfabèticament i acompanyades d'una breu explicació. De fet, en un procés d'avaluació continuada, totes les activitats d'aprenentatge són susceptibles de ser avaluades. És convenient que els alumnes ho sàpiguen i coneguin els criteris i el pes de cada activitat en el conjunt de l'assignatura. A més, sovint cal preparar exercicis específics (proves) d'avaluació parcial o final.

TÈCNIQUES D'AVALUACIÓ

TÈCNICA	DESCRIPCIÓ I UTILITAT
<p>Activitat en xarxa</p>	<p>Mitjançant la xarxa es poden emprar moltes de les tècniques d'avaluació convencionals que es duen a terme de forma presencial per avaluar coneixements, habilitats i actituds. A més, però, d'avaluar l'aprenentatge de continguts específics de les matèries es poden avaluar altres competències transversals, com ara la capacitat de cercar i seleccionar informació, la capacitat de comprensió, anàlisi, síntesi o aplicació de continguts que es poden trobar a Internet. El xat o el debat permeten recollir i registrar opinions o actituds de manera personalitzada.</p> <p>Si s'utilitza un aplicatiu, tècnicament ben construït, pot permetre que els estudiants coneguin immediatament el resultat del seu exercici.</p> <p>Pot funcionar com a avaluació continuada o final.</p>
<p>Autoavaluació</p>	<p>Es caracteritza per la implicació dels estudiants en l'aplicació dels criteris —prèviament pactats— als seus treballs i per a la formulació de judicis sobre el grau d'acompliment d'aquells criteris.</p> <p>L'autoavaluació implica sempre reflexió, ja que comporta emetre judicis sobre el grau de consecució de l'èxit.</p> <p>La capacitat d'autoavaluar-se no és innata ni pot nèixer del no-res. Cal que els estudiants practiquin sistemàticament el judici sobre el seu propi treball i obtinguin, a més, un <i>feedback</i> sobre la capacitat de fer-ho.</p> <p>Pot funcionar com a avaluació continuada o final.</p>
<p>Carpeta d'aprenentatge / dossier d'aprenentatge / portafoli</p>	<p>Conjunt de materials elaborats per un estudiant amb la intenció d'explicar el rendiment o l'aprenentatge realitzat durant un curs en una matèria determinada, reflexionar sobre això i avaluar-ho.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Permet tenir una visió més àmplia i més profunda del que se sap i del que se sap fer. - És un mitjà per aportar evidències de les competències adquirides. - És un reflex de les actituds i dels valors de la persona que elabora la carpeta. - Serveix d'autocontrol del propi aprenentatge. - Facilita la reflexió sobre el que s'ha fet i, en conseqüència, les possibilitats de millora s'amplien. <p>Si els criteris per establir què és una bona execució d'una tasca estan clars, aquests criteris a més de servir per avaluar serveixen per orientar l'aprenentatge de l'alumne i per facilitar la comunicació entre avaluador i avaluat.</p> <p>Pot funcionar com a avaluació continuada o final.</p>

TÈCNICA	DESCRIPCIÓ I UTILITAT
<p>Coavaluació / avaluació per companys</p>	<p>La coavaluació implica que els estudiants facin judicis o comentaris sobre el treball dels companys o rebin <i>feedback</i> dels col·legues. Entre els aspectes positius que genera la coavaluació, es pot destacar la millora de l'aprenentatge i l'increment de l'autoconfiança dels estudiants, i la motivació per ser més responsables en els seus aprenentatges. Els permet de veure diferents formes de fer les coses i obtenir una gran quantitat d'informació, atesa la pluralitat d'estils que cada un d'ells arriba a veure. Pot funcionar com a avaluació continuada o final.</p>
<p>Elaboració d'un informe</p>	<p>Desenvolupament d'un tema monogràfic o d'un projecte que s'ha dut a terme. Sota aquesta denominació s'hi pot englobar tota mena de treballs acadèmics, independentment de la seva envergadura: des del treball senzill de curs fins al treball de final de carrera, tesina o tesi, passant per les memòries o informes de pràctiques externes. En els informes, s'hi pot valorar —a més dels continguts— la cerca i selecció d'informació, l'organització, el pensament crític, l'originalitat, els aspectes metodològics, etc.</p> <p>Quan els treballs acadèmics s'han realitzat en grup, és recomanable tenir en compte els següents indicadors:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Assistència regular a les sessions de treball del grup. - Aportacions d'idees amb relació al tema. - Material de recerca, anàlisi i preparació per treballar el tema col·lectivament. - Contribució als processos cooperatius del grup. Iniciativa. - Suport als membres del grup i bona adaptació. - Contribució pràctica al producte final. <p>En fer la qualificació de l'informe es poden emprar aquests sis indicadors, es pot demanar una autoavaluació individual sobre la base dels indicadors i/o una avaluació realitzada per tots els membres del grup, els quals acorden una qualificació de cada indicador per cada component del grup. Pot funcionar com a avaluació continuada o final.</p>

TÈCNICA	DESCRIPCIÓ I UTILITAT
Exposició oral	<p>Tècnica d'avaluació que pot prendre formes diverses, com ara la defensa d'un treball acadèmic (individual o de grup), entrevista professor-alumne, ponències, etc.</p> <p>A través de les exposicions orals, es pot valorar el coneixement i la comprensió, l'habilitat per resoldre situacions, la competència interpersonal, les qualitats personals.</p> <p>Normalment, els estudiants no es limiten a una simple reproducció de continguts, sinó que relacionen idees amb altres coneixements i experiències prèvies, expliciten evidències d'aprenentatge, argumenten amb lògica i sentit crític, s'impliquen de forma molt activa i relacionen, si és el cas, les matèries amb problemes d'actualitat, conflictes, etc.</p> <p>És important que els estudiants coneguin els criteris de valoració mitjançant llistats d'indicadors, guies d'actuació o altres.</p> <p>Pot funcionar com a avaluació continuada o final.</p>
Pràctiques	<p>Es tracta d'avaluar activitats realitzades durant les classes pràctiques, per exemple, de laboratori, de problemes, d'informàtica, treballs de camp, simulacions, etc. Totes haurien de tenir un reconeixement en el conjunt de l'avaluació de l'assignatura. Una adequada valoració de les pràctiques incideix positivament en la motivació dels estudiants per aconseguir les competències establertes.</p> <p>És convenient explicitar quines pràctiques o quins aspectes seran avaluats, sota quins criteris i quin pes tindrà aquesta avaluació en l'avaluació final.</p> <p>També es pot contemplar la possibilitat de posar en pràctica tècniques d'autoavaluació i/o de coavaluació.</p> <p>Tenen molt sentit com a avaluació continuada.</p>
Problemes	<p>Es pot considerar un cas concret de pràctiques d'aula amb més presència a l'assignatura de matemàtiques i en altres assignatures de les enginyeries que en altres estudis.</p> <p>Els estudiants han de desenvolupar les solucions adequades o correctes mitjançant la pràctica de rutines, l'aplicació de fórmules o d'algoritmes, l'aplicació de procediments de transformació de la informació disponible i la interpretació de resultats.</p> <p>És convenient que l'estudiant disposi d'indicadors i de consignes clares i també d'uns criteris d'avaluació explícits.</p> <p>Tenen molt sentit com a avaluació continuada.</p>

TÈCNICA	DESCRIPCIÓ I UTILITAT
Prova escrita	<p>En les seves diverses modalitats de proves objectives (marcar la resposta correcta), proves de resposta oberta (construir una resposta més o menys llarga amb la possibilitat de consultar materials o no) l'estudiant ha de posar en joc les competències adquirides mitjançant el treball personal.</p> <p>En general hom espera que a les proves escrites –especialment a les de resposta oberta– l'estudiant processi correctament la informació manejada, que sistematitzi els coneixement adquirits, que apliqui els coneixements a la solució de situacions de caràcter professional, que mostri competències de reflexió i de síntesi i que sigui capaç de comunicar idees i d'elaborar conclusions.</p> <p>Les proves objectives (test), si estan ben construïdes, permeten diferenciar el nivell d'adquisició de coneixements dels alumnes.</p> <p>Normalment funciona com avaluació final o com a conjunt d'exercicis parcials d'avaluació.</p>
Prova oral	<p>En part s'espera que l'estudiant mostri mitjançant les proves orals les mateixes habilitats que a les proves escrites. Específicament les proves orals són pertinents per valorar la consecució d'objectius relacionats amb l'expressió oral, normalment, de forma individual i en format d'entrevista professor-alumne. En són exemples: l'expressió oral en l'aprenentatge de llengües, solfeig, defensa d'un projecte o d'un informe sense excloure l'entrevista per valorar la profunditat en la comprensió dels continguts de l'assignatura.</p> <p>Pot funcionar com avaluació continuada o final.</p>
Prova pràctica	<p>Exercici individual o en grup per valorar el grau de consecució d'unes competències treballades prèviament a les pràctiques d'aula.</p> <p>Té caràcter d'avaluació final dels aprenentatges adquirits a les pràctiques d'aula.</p>
Resolució d'un cas pràctic	<p>Anàlisi i resolució d'una situació problemàtica real o fictícia, normalment complexa, que pot tenir diversos tractaments i diverses sortides. Posa en joc la reflexió i el diàleg (si es fa en grup). Pot servir per valorar les capacitats d'anàlisi, de prendre decisions, de resoldre problemes, de treballar en col·laboració, de pensament crític...</p> <p>Pot funcionar com avaluació continuada o final.</p>

Visites externes

S'entén per visita externa o pràctica externa (puntual) una o més actuacions que un estudiant realitza en un context natural relacionat amb una assignatura amb uns estudis o amb l'exercici d'una professió (queden exclosos els pràcticum per la seva extensió i perquè constitueixen en si mateixos una assignatura amb sistemes d'avaluació propis).

Els procediments de recollida d'informació sobre els aprenentatges dels alumnes en una visita externa solen ser:

1. L'informe de la visita que redacta l'estudiant:

- Aspectes organitzatius, contextuals, funcions, processos, altres informacions segons el tipus de visita.
- Una valoració de l'experiència. Expectatives, necessitats de formació detectades, nivell de coneixements necessari.
- Una valoració de la formació i de l'assessorament rebuts per part dels professionals (si és el cas).

2. Una prova escrita per conèixer el grau d'adquisició de coneixements i la capacitat d'aplicació.

Té sentit bàsicament com a avaluació continuada, encara que també es pugui justificar excepcionalment com a avaluació final.

Activitats d'avaluació

Suposem que els objectius de l'assignatura són: a, b, c, d (exemple reduït a dues setmanes)

OBJECTIUS	ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	CRITERIS	%	DATES	O / V	I / G	OBSERVACIONS
	Activitat en xarxa						
	Autoavaluació						
	Carpeta d'aprenentatge / portafoli						
d	Coavaluació / avaluació per companys		10	26-10-07	O	G	La puntuació ha de ser consensuada pel grup.
a, b, c	Elaboració d'un informe	Fonamentació teòrica. Especial atenció als aspectes metodològics. Correcció terminològica i ortogràfica. Referències bibliogràfiques correctes.	25	19-10-07	O	G	Projecte amb el vist i plau del professor.
b, c	Exposició oral	Relació amb problemes d'actualitat. Qualitat i pertinença del Power Point.	10	24-10-07	O	G	
b	Pràctiques	Relació dels coneixements adquirits amb els procediments i els resultats.	20		O	I	Són obligatòries.
	Problemes						
a	Prova escrita	Absència d'errors conceptuals. Correcció terminològica i ortogràfica. Coherència interna.	25	26-10-07	O	I	2a part de la prova: es podrà consultar documentació.
	Prova oral						
	Prova pràctica						
	Resolució d'un cas pràctic						
	Visites externes						
	(Altres) Participació	<i>Iniciativa en les intervencions. Intervencions pertinents. Respecte als altres.</i>	10				
			100				

ALTRES FORMES DE PRESENTAR ELS CRITERIS D'AVUACIÓ

a) Correspondència entre la qualitat de la tasca realitzada i la qualificació

Objectiu

L'estudiant és capaç d'identificar els elements clau de problemes complexos i de triar els mètodes més adients per resoldre'ls.

Criteris

EXCEL·LENT: seguretat i flexibilitat en la identificació i en la definició de problemes complexos. Aplica els coneixements i les habilitats necessàries per a la seva solució.

NOTABLE: normalment és capaç d'identificar problemes complexos i de triar els mètodes més adients per solucionar-los de forma adequada.

APROVAT: normalment pot identificar problemes complexos, però sovint necessita suport per triar els mètodes adients per resoldre els problemes adequadament.

SUSPENS: difícilment és capaç d'identificar els elements clau d'un problema complex. Sempre necessita ajuda per triar aquells mètodes que serveixen per solucionar el problema.

b) Especificar els extrems de l'escala (exemple d'autoavaluació del **funcionament** d'un grup)

Objectiu

Cooperar amb els components del grup per incrementar la qualitat del treball.

Criteris

Puntuar 10: pensa sobre el tema abans de la reunió. Proporciona idees per treballar, aprofita els suggeriments dels altres. És capaç de rebatre arguments en lloc de callar. Escolta i respecta les opinions dels altres. Ajuda els altres membres del grup. Assisteix a totes les reunions i hi participa-hi de forma activa.

Puntuar 0: no va preparat a les reunions. No aporta idees. Tendeix a rebutjar les idees dels altres en lloc de rebatre-les amb arguments. No pren cap iniciativa, espera que li diguin què ha de fer. No assisteix a moltes reunions o hi arriba tard.

Utilització de la taula

La taula mostra un llistat d'activitats d'avaluació i demana:

- a) Recuperar d'un en un els **objectius** de l'assignatura en aquesta pantalla clicant sobre la icona >>.
- b) Seleccionar **l'activitat/s d'avaluació** adient/s per valorar cada objectiu. Si diversos objectius s'avaluen amb una mateixa activitat poden aparèixer en el mateix camp si se seleccionen prement, al mateix temps, la tecla Ctrl.
- c) Fer públics els **criteris de valoració** que s'aplicaran a cada tècnica avaluadora emprada en funció dels objectius i de l'activitat d'aprenentatge realitzada.
- d) Mostrar **el pes** que, a criteri del professor, tindrà l'activitat (prova escrita, informe, pràctica de laboratori, etc) en la valoració global de l'aprenentatge de l'assignatura, expressat en %.
- e) Comunicar les **dates** de realització de les activitats o els **terminis de presentació**, si es tracta de lliurables. Aquesta és una informació que l'estudiant ha de tenir clara des del primer dia per tal d'organitzar el seu temps.
- f) Explicitar el caràcter **Obligatori** o **Voluntari** de cada activitat avaluable. Atesa la diversitat d'estudiants, l'obligatorietat/voluntarietat pot ser una mesura flexibilitzadora del sistema.
- g) Marcar si l'activitat és **Individual** o en **Grup**.
- h) La columna d'**observacions** és per fer constar, per exemple, que a l'examen escrit es podrà disposar de la documentació o per explicitar l'activitat o les activitats que constitueixen l'avaluació final per als alumnes que no segueixen l'avaluació continuada. Es poden escriure les observacions, si és el cas.

El contingut total o parcial d'una línia es pot modificar o esborrar. Per afegir una activitat d'avaluació és preceptiu haver marcat el % del valor de l'activitat d'avaluació sobre el total. Omplir la nova línia i clicar sobre **Afegir**.

Igualment, l'aplicatiu genera el sumatori dels valors (en percentatge) atorgats a cada activitat o grup d'activitats. Quan la suma de percentatges no arriba o supera el 100%, el nombre apareix en **vermell**.

Guardar

VIII. BIBLIOGRAFIA I ALTRES RECURSOS

En aquesta pàgina, cal fer constar tots aquells materials que puguin servir per al desenvolupament de l'assignatura (dossiers, articles, guies de treball, casos, pel·lícules, pàgines web...

Sobre la manera com es vol que els alumnes citin les diferents fonts d'informació, pots seguir el model de la biblioteca de la UdL utilitzant l'enllaç.

Utilització de la taula

Redactar les referències en l'espai destinat a aquesta finalitat emprant el mateix model que demanes als alumnes.

Guardar

IX. BIBLIOGRAFIA

- AMADOR, J. A. et al. (2005): *Guia per al disseny d'un perfil de formació. El cas de psicologia*. AQU. Barcelona.
- ARMENGOL, C. et al. (2005): *Eines per a l'adaptació dels ensenyaments a l'EEES*. AQU. Barcelona.
- BROWN, S.; GLASNER, A. (eds.) (2003): *Evaluar en la universidad. Problemas y nuevos enfoques*. Narcea. Madrid.
- COLAS, P.; DE PABLOS, J. (coords.). (2005): *La Universidad en la Unión Europea. El Espacio Europeo de Educación Superior y su impacto en la docencia*. Aljibe. Màlaga.
- COLEN, M. T.; GINÉ, N.; IMBERNON, F. (2006): *La carpeta de aprendizaje del alumnado universitario. La autonomía del estudiante en el proceso de aprendizaje*. Octaedro/ICE-UB Barcelona.
- DE MIGUEL, M. (coord.) (2006): *Metodología de enseñanza y aprendizaje para el desarrollo de competencias*. Orientaciones para el profesorado universitario ante el espacio europeo de educación superior. Alianza Editorial. Madrid.
- ESCUADERO, J. M. (2006): *El Espacio Europeo de Educación Superior. ¿Será la hora de la renovación pedagógica de la universidad?*. ICE Universitat de Múrcia. Múrcia.
- GOÑI, J. M. (2005): *El Espacio Europeo de Educación Superior, un reto para la universidad*. Competencias, tareas y evaluación, los ejes del currículum universitario. Octaedro/ICE-UB. Barcelona.
- MANS, C. et al. (2006): *Guia per al disseny d'un perfil de formació. Enginyeria Química*. AQU. Barcelona.
- MARTÍNEZ, M.; CARRASCO, S. (coords.). (2006): *Propuestas para el cambio docente en la universidad*. Octaedro/ICE-UB. Barcelona.
- MARTÍNEZ, M. A.; CARRASCO, V. (eds.) (2006): *La construcción colegiada del modelo docente universitario del siglo XXI*. Ed. Marfil/Universitat d'Alacant. Alcoi.
- MATEO, J.; MARTÍNEZ, F. (2005): "L'avaluació alternativa dels aprenentatges". *Quaderns de docència universitària*, núm. 3. ICE Universitat de Barcelona. Barcelona.
- PARCERISA, A. (coord.) (2005): *Materiales para la docencia universitaria. Orientaciones para elaborarlos y mejorarlos*. Octaedro/ICE-UB. Barcelona.
- YÀNIZ, C.; VILLARDON, L. (2006): "Planificar desde competencias para promover el aprendizaje. El reto de la sociedad del conocimiento para el profesorado universitario". *Cuadernos monográficos del ICE*, núm. 12. Publicaciones Universidad de Deusto. Bilbao.
- ZABALZA, M.A. (2003): *Competencias docentes del profesorado universitario. Calidad y desarrollo profesional*. Narcea. Madrid.
- ZABALZA, M. A. (2004): *La enseñanza universitaria*. El escenario y sus protagonistas. Narcea. Madrid.